

עמת (ירושלים) 64287-08-24 - איהב עמורי נ' מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

עמ"ת (ירושלים) 64287-08-24 - איהב עמורי ואח' נ' מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושליםמחוזי
ירושלים

עמ"ת (ירושלים) 64287-08-24

1. איהב עמורי

2. אחמד חדאד

3. מחמד גולאני

נ ג ד

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

(פלילי), ע"י עו"ד שחר שנקמן

בית המשפט המחוזי בירושלים

[05.09.2024]

כב' השופט אילן סלע

החלטה

בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת חוי טוקר) מיום 8.08.24 במ"ת 51382-07-24, במסגרתה הורה על מעצרו של העוררים עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדם.

1. ברקע, כתב אישום שהוגש כנגד העוררים המייחס להם שמונה אישומים בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ניהול או ארגון שירותי הסעה לכניסה לישראל של תושבים זרים שלא כדין לפי סעיף 12א(ג) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 יחד עם סעיף 29(א) לחוק, סיוע לכניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) ו-12(4) לחוק הכניסה לישראל יחד עם סעיף 31 לחוק, הסעת שלושה תושבים זרים או יותר לפי סעיף 12א(ג)(1)א(ב) לחוק הכניסה לישראל יחד עם סעיף 29(א) לחוק, ועבירות ניסיון לשתי העבירות האחרונות שפורטו. כמו כן יוחסה להם עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 בצירוף סעיף 29(א) לחוק. לעורר 3 אף יוחסה עבירה של נהיגה בקלות ראש.

2. בתמצית נטען, כי העוררים פעלו בצוותא להכנסת תושבים זרים אשר אין בידם אישור כניסה לישראל או היתר לשהייה בה כדין, משטחי יהודה ושומרון לישראל. לצורך מימוש תכניתם העבריינית נהג עורר 1 ליצור קשר עם עוררים 2 ו-3 ולקבוע איתם שיגיעו לאסוף את התושבים הזרים מנקודות הציון שמסר להם. נטען כי שני בני אדם, אחד המכונה "אלביס" ואחר המכונה "עז" איתרו תושבים זרים בשטחי יהודה ושומרון שביקשו לעבוד בישראל וקיבצו אותם בתחנת הדלק בצומת אלמוג, שם עלו התושבים הזרים לאוטובוס שהיה נהוג בידי עורר 3. עורר 3 הסיע את התושבים הזרים לישראל דרך מעבר מצפה שלם (להלן: "המחסום") והורידם בעין גדי. שם, עלו התושבים הזרים למיניבוסים שהיו נהוגים בידי עוררים 1 ו-2 ואלו פיזרו אותם בנקודות שונות בישראל.
3. באישום הראשון נטען, כי ביום 8.07.24 סמוך לשעה 09:00 שהו עורר 1 ו-3 בתחנת הדלק בצומת אלמוג, כשאלביס ועז העלו לאוטובוס 41 תושבים זרים, ששמותיהם פורטו בכתב האישום, כשאין בידם של תושבים אלו היתר כניסה לישראל או לשהייה בישראל כדין. עז הצטרף אף הוא לנסיעה כשעורר 3 נהג באוטובוס. עובר להגעת האוטובוס למחסום, היזז עז כיסא באוטובוס ובכך פתח פתח שהוביל לירידה לתא המטען. הוא הוריד חלק מהתושבים הזרים לתא המטען ואמר לעורר 3 שיוריד אותו לפני המחסום ויאסוף אותו מאותה נקודה בחזרתו לאחר שיריד את התושבים הזרים. עורר 3 המשיך בנסיעה ולאחר שעבר את המחסום עדכן את עורר 1 בדבר המעבר במחסום והורדת חלק מהתושבים הזרים לתא המטען. עורר 1 אמר לעורר 3 שימשיך לנסוע כרגיל וכי הוא ישלם לו שכר גבוה יותר עבור הנסיעה. עורר 3 המשיך בנסיעה והוריד את התושבים הזרים בעין גדי סמוך לשני המיניבוסים של עוררים 1 ו-2 שהמתינו שם. במקביל לאמור, עורר 2 שלח הודעה לעורר 1 בווצאפ: "תשלח את הרישום חג" ובתגובה שלח לו עורר 1 את ההודעה הבאה: "הקבוצה השניה יש לך רמת גן, 2 רמת שרון, 1 בת ים, 2 יפו, 2 תל אביב, 1 גהה, אז 12" (להלן: "האישום הראשון").
4. בנוסף פורטו בכתב האישום 7 אישומים נוספים, המתייחסים למועדים שונים בין יום 28.05.24 ליום 7.07.24 בהם נטען כי עורר 3 הגיע עם האוטובוס לתחנת הדלק בצומת אלמוג ושם העלו אלביס ועז "כמות תושבים זרים שאינה ידועה למאשימה במדויק אך מעל לשלושה ושזהותם אינה ידועה למאשימה במדויק". עורר 3 הסיע את התושבים הזרים דרך המחסום לעין גדי, שם הם התחלקו בין המיניבוסים בהם נהגו עוררים 1 ו-2 שפיזרו אותם בנקודות שונות בישראל (להלן: "אישומים 2-8").
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום כנגד העוררים הוגשה בקשה למעצרים עד תום ההליכים. באי כוח העוררים חלקו על קיומן של ראיות לכאורה ואף טענו כי כתב האישום אינו מגלה קיומה של עבירה.
6. במסגרת החלטתו של בית משפט קמא נקבע כי קיימות ראיות לכאורה כנגד העוררים ביחס לעבירות שיוחסו להם באישום הראשון, וכן קיימות ראיות לכאורה כנגד העוררים לעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וניהול או ארגון שירותי הסעה לכניסה לישראל של תושבים זרים שלא כדין באישומים 2-8. בית משפט קמא קבע כי נוכח המסוכנות הנשקפת מן העוררים בשל המעשים המיוחסים להם, בפרט לעת הזו, ובמיוחד כאשר מדובר במעשים שנעשו לאחר תכנון מראש וביצוע בצוותא, לא ניתן לאיין את המסוכנות בדרך של קביעת תנאים מגבילים, ועל כן הורה על מעצרים של העוררים עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדם.
7. בהחלטתו פירט בית משפט קמא את הראיות המבססות את האשמה לכאורה.

באשר לאישום הראשון ציין בית המשפט את הודעת עורר 3, מיום 15.07.24, אשר קשר את עורר 1 להסעה ולכך שידע כי מדובר בשוהים בלתי חוקיים, כמו גם לכך שמדובר בכניסה לישראל ולכך שבאוטובוס קיימת אפשרות של ירידה לתא המטען. עורר 3 אף טען שהורדת השוהים הבלתי חוקיים לתא המטען הייתה בהוראת מי מטעמו של עורר 1. כן ציין בית המשפט את הודעת עורר 1 מיום 13.07.24 המחזקת את עדותו של עורר 3. כן ציין את העובדה שביום המעצר של העוררים נמצאו שני המיניבוסים בנקודת המפגש בעין גדי וציין כי גם הראיות הטכניות (התכתבויות ושיחות טלפון) מחזקות את הראיות כנגד העוררים.

באשר לאישומים 2-8 ציין בית משפט קמא כי מאחר והנוסעים שהוסעו, לפי הנטען, באותם אישומים לא נתפסו ועל כן זהותם אינה ידועה, אזי ספק אם קיימות ראיות לכאורה ביחס לעבירת ניסיון הסעת תושבים זרים שאין להם אישורי שהיה או כניסה לישראל. ואולם, הוא מצא כי קיימות ראיות לכאורה לעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע ולעבירה של ניהול או ארגון שירותי הסעה לכניסה לישראל של תושבים זרים שלא כדין. בין הראיות התומכות באישומים אלו ציין בית המשפט את העובדה כי עורר 1 החזיק, החזיקה בלעדית, באוטובוס בו הייתה דופן שאפשרה מעבר נוסעים מתוך האוטובוס אל תא המטען, ואת הודעת חסן אבו כף מיום 15.07.24 אשר טען כי מכר את האוטובוס לעורר 1 וכי לא הוא היה זה שפתח את אותו פתח לתא המטען. כן ציין את הודעותיו של אדם בשם רמזי שוויקי במסגרתן אמר כי אחד המיניבוסים שנתפסו הוא בשימוש עורר 2. בית המשפט אף ציין כי האוטובוס והמיניבוסים תועדו ב"עין הנץ" במועדים שפורטו באישומים 2-8 ואלו מקבלים חיזוקים ממסרונים שהועברו בין המשיבים במועדים הרלבנטיים, התקשרויות טלפוניות ואיכונים. עורר 1 אף הודה כי הסיע תושבים מהאזור יחד עם עורר 3 אך טען כי לא נכנס לשטח מדינת ישראל.

8. בערר טענו באי כוח העוררים כי לאחר שבית משפט קמא שמע את טענותיהם בדיון מיום 4.08.24 הוא הביע את עמדתו כי קיימת אפשרות שהעוררים ישהו במעצר בפיקוח אלקטרוני תחת מעצם בבית הכלא, וביקש לקבל את עמדת המשיבה. בית המשפט אף הורה בסופו של אותו דיון למנהלת הפיקוח האלקטרוני לבחון את אפשרות האיזוק בכתובת שפורטה. ואולם, מאחר שהמשיבה הודיעה כי היא עומדת על מעצר העוררים עד לתום ההליכים, ולאחר שהוגשה בקשה מטעם מנהלת הפיקוח האלקטרוני לקבלת ארכה להגשת חוות דעת היתכנות, הורה בית המשפט על מעצר העוררים עד תום ההליכים, בניגוד לעמדה שהעלה בתחילה.

9. לגופו של ענין נטען כי בכל הנוגע לאישומים 2-8 ישנו קושי ראייתי משמעותי הנובע מהעובדה שזהות הנוסעים בכל אותן הנסיעות הנטענות באישומים אלו אינה ידועה, וממילא אין כל ראיה, אף לא לכאורה, שמדובר במי שלא היו בידיהם היתרי כניסה לישראל. באי כוח העוררים הוסיפו וטענו כי למעשה, עיון בכתב האישום מלמד כי אף לא צוין בו כי לאותם נוסעים לא היו היתרי כניסה לישראל. כך, שכתב האישום עצמו אינו מגלה עבירה. בוודאי שלא ניתן לומר כי בידי המשיבה ראיות המלמדות, ולו לכאורה, כי הנוסעים באותם נסיעות היו תושבי האזור שלא החזיקו בידם אישורי כניסה ושהיה בישראל. באי כוח העוררים הטעימו כי העובדה שהנוסעים עברו את המחסום לאחר בידוק של גורמי האכיפה במקום, המסקנה ההגיונית היא שלא הייתה כל מניעה חוקית או אחרת למעברם של הנוסעים במחסום. באי כוח העוררים הוסיפו כי למעשה בית משפט קמא קיבל את טענתם זו ובשל כך לא קבע כי קיימות ראיות לכאורה ביחס לעבירת ניסיון הסעת תושבים זרים שלא כדין ולעבירת ניסיון לסיוע לכניסה לישראל שלא כדין. ואולם על אף זאת הוא מצא כי קיימות ראיות לכאורה לעבירות של קשירת קשר וביצוע פשע ולעבירה של ניהול או ארגון שירותי הסעה לכניסה לישראל שלא כדין. לשיטתם של הסנגורים, ככל שלא קיימות ראיות לעבירת הכניסה לישראל ואף לא לעבירת הניסיון, לא ניתן להרשיע בעבירות של קשירת קשר או ניהול ארגון.

10. עוד נטען כי טעה בית משפט קמא בכך שייחס לעורר 1 את הבעלות באוטובוס שעה שהבעלים של האוטובוס הינה חברת ע.ש. טורס בע"מ אשר מכרה את האוטובוס לחסן אבו כף שהשכיר את האוטובוס לעורר. בדומה טעה בית משפט קמא בכך שייחס לעורר 2 בעלות על אחד המיניבוסים שכן כפי שעולה מחומר החקירה המיניבוס שייך לאדם בשם רמזי שוויקי שמסר את המיניבוס לעורר 2 ימים ספורים לפני המועד המופיע באישום הראשון לצורך בדיקתו בטרם רכישה.
11. עוד נטען, כי עורר 2 לא השתתף בנסיעה מצומת אלמוג לעין גדי. הנוסעים לא נתפסו ברכב בו נהג, ואין כל ראיה שהוא היה מודע לזהותם.
12. על הכול נטען, כי לא היה מקום לסמוך את הקביעה בעניין הראיות אך על הודעותיו של עורר 3, ולהתעלם מגרסת עורר 1, לפיה מי שארגן את הנסיעה והיה אחראי לה הם אלביס ועז שביקשו לספק עובדים לקיבוץ הסמוך לעיר יריחו שהכניסה אליו אינה דורשת אישור. כמו כן, לא היה מקום ליתן משמעות לדופן הנטענת באוטובוס בהעדר חוות דעת שיש בה כדי להצביע על שוני בין האוטובוס בו נהג עורר 3 לאוטובוסים דומים מסוגו.
13. לצד הטענות בדבר קיומן של ראיות לכאורה נטען כי היה על בית משפט קמא לשקול חלופת מעצר, ולכל הפחות מעצר בפיקוח אלקטרוני, בפרט שעה שבית המשפט עצמו מצא כי קיים קושי ראייתי מהותי ביחס לאישומים 2-8. בית המשפט לא נתן משקל בהקשר זה לעובדה כי עוררים 2 ו-3 הינם צעירים נעדרי עבר פלילי. לכל הפחות היה על בית המשפט להפנות את העוררים לקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינם בטרם הקביעה כי במקרה זה אף חלופת מעצר לא תסכון.
14. המשיבה תמכה את טענותיה בהחלטת בית משפט קמא וציינה כי אכן נפלה טעות בכתב האישום ובאישומים 2-8, צריך היה להירשם בסמיכות למילים "תושבים זרים" כי מדובר בכאלו שאין להם אישור שהייה בישראל או כניסה אליה, כפי שעולה מהסעיף המסכם בכל אישום ואישום. עמדת המשיבה היא כי מכלול הנסיבות די בהן כדי לשמש כראיות לכאורה לכך שהנוסעים באישומים 2-8 היו תושבים זרים שלא החזיקו בהיתר כניסה לישראל, ולשיטתה, נכון היה לקבוע גם קיומן של ראיות לכאורה לעבירת הניסיון לסיוע לכניסה לישראל שלא כחוק ולעבירת הניסיון להסעת שוהים בלתי חוקיים.
15. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ועיון בחומר החקירה, אני סבור כי בכל הנוגע לעוררים 1 ו-3, לא נפלה טעות בהחלטת בית משפט קמא ואין מקום להתערב בה. באשר לעורר 2, אני סבור כי יש מקום לבחון בעניינו חלופת מעצר שיש בה לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. ואבהיר.
16. ראשית, יש לדחות את הטענה שהועלתה, כאילו בית המשפט קיבל החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני ולאחר מכן סטה ממנה. עיון בפרוטוקול מלמד כי בית המשפט העלה הצעה לצדדים תוך שהוא מציין במפורש כי גם הגשת חוות הדעת של מנהלת הפיקוח האלקטרוני היא "מבלי לקבוע מסמרות ומבלי שיהיה בכך כדי לכבול את הצדדים, ובכלל זאת מבלי שיהיה בכך משום הבעת עמדה כלשהי מטעם בית המשפט". נוכח האמור, הטענה האמורה ראוי היה שלא תיטען. בסופו של יום, המשיבה סירבה להצעה, ובית המשפט כתב החלטה על יסוד החומר והדין.

17. לגופו של עניין. אכן, בכל הנוגע לאישום השני, יש רגליים לסברה כי קיים קושי בייחוס עבירת של קשירת קשר לביצוע פשע ועבירה של ניהול או ארגון שירותי הסעה לכניסה לישראל של תושבים זרים שלא כדין, שעה שאין ראיות של ממש לכך שאלו שהוכנסו לישראל, לפי הנטען, באותם אישומים, נכנסו שלא כדין. המשיבה טוענת כי די בראיות הנסיבתיות כדי ללמד כי מדובר היה בשוהים בלתי חוקיים, בכלל זה העובדה כי באירוע בו נתפסו הנוסעים (האישום הראשון) עלה כי מדובר היה בשוהים בלתי חוקיים. ייתכן. הדרך לכך לא קלה, בפרט בשים לב לכך, שכפי שעולה מנסיבות האישום הראשון, הפועלים שהוסעו, חלקם היו נעדרי היתר, ואלו הורדו לתא המטען, וחלקם האחר היו בעלי היתר והושארו באוטובוס. בצדק נטען כי אין כל היגיון בהורדת חלק מהנוסעים בלבד במידה וכולם בעלי אותו מעמד, נעדרי היתר כניסה. מכל מקום, נדמה כי מדובר בחולשה משמעותית בראיות, כך שאם אישומים אלו היו האישומים היחידים, לא היה מקום להורות על מעצר העוררים עד תום ההליכים ללא בחינת חלופת מעצר.

18. אכן, כל אחד ואחד מההסעות בימים השונים, באישומים 2-8, דרש תיאום, שככלל יכול להוות עבירה של קשירת קשר וארגון שירותי הסעה, גם אם אלו לא יצאו לפועל. ואולם, בהעדר ראיות לכך שהתיאום שהתייחס להסעה ביום ספציפי התייחס לעובדים נעדרי אישורי כניסה ושהייה, קשה לקבוע יצירת קשר לביצוע פשע ספציפי באותו מועד. בפרט, שכאמור, כפי שעולה מנסיבות האישום הראשון, הפועלים שהוסעו, חלקם היו נעדרי היתר, וחלקם האחר היו בעלי היתר. ייתכן אפוא, כי תאום נסיעה מסוימת ביום פלוני לא כללה הסעת נוסעים נעדרי היתר. למצער, לא הוצגו בפני ראיות היכולות ללמד אחרת. קשירת הקשר וארגון שירותי הסעה בוצעו במסגרת ההתארגנות הראשונית, לפיה פעלו העוררים, כך לפי כתב האישום, בהמשך, וקיים אפוא, קושי לייחס להם עוד 7 עבירות של קשירת קשר ושל ארגון שירותי הסעה בכל אחד ואחד מהאישומים בנפרד. לכן, כאמור, ככל ואישומים 2-8 היו האישומים היחידים, לא היה מקום להורות על מעצר העוררים עד תום ההליכים ללא בחינת חלופת מעצר.

19. לצד זאת, די באישום הראשון כדי להביא למסקנה כי יש להורות על מעצרו של עוררים 1 ו-3 עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדם. לאישום זה יש ראיות לכאורה בכל הנוגע לעוררים 1 ו-3 כפי שציין בצדק בית משפט קמא. כך עולה מהודעת עורר 3, המסתייעת מהודעת עורר 1 ומההתכתבויות ושיחות הטלפון - גם אלו המתייחסות לאישומים 2-8 ומחזקות את ההתארגנות עליה סיפר עורר 3. קיומה של אפשרות הירידה לתא המטען של האוטובוס מתוך האוטובוס גם היא תומכת בראיות האמורות. איני סבור כי לשם כך על המשיבה היה להצטייד בחוות דעת. מכל מקום, מדובר בראיות שדי בהן בשלב זה, שכן יש בהן פוטנציאל ההוכחה כדי להקים סיכויים להרשעה (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פד נ(2) 133 (1996); בש"פ 8611/09 סטבינסקי נ' מדינת ישראל (5.11.09)). פשיטא כי יש לדחות את הטענה כי העובדה שהנוסעים "עברו" במחסום כלשון כתב האישום, מלמדת כי הם נבדקו על ידי אנשי האבטחה במחסום ונמצא כי יש להם היתר כניסה לישראל. "מעבר" במחסום אינו מלמד על בדיקה של החיילים. מה גם, שלפי הטענה, הנוסעים שלא היו בידיהם אישורי כניסה לישראל, הוחבאו בתא המטען בעת המעבר במחסום.

20. אכן, בלא מעט מקרים, הורה בית המשפט על שחרור לחלופת מעצר של מי שהאשמו בעבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים ושל סיוע בכניסה של שוהים בלתי חוקיים. ואולם, ככלל מדובר במקרים בהם מדובר בהסעות בודדות, של מספר לא רב של אנשים. במקרה זה, החומרה נעוצה בכך שמדובר בהתארגנות של ממש תוך חלוקת תפקידים, החל מריכוז הנוסעים, איסופם בנקודת מפגש, העברתם את המחסום ופיזורם ברחבי הארץ לאחר חלוקתם לשני מיניבוסים. נופך מיוחד לחומרה זו בתחכום של העברת הנוסעים השוהים הבלתי חוקיים את המחסום, תוך הורדתם לתא המטען של האוטובוס דרך פתח באוטובוס עובר להגעה למחסום והעלאתם לאחר המעבר בו. מדובר במערכת של ממש שנועדה להעברת נוסעים רבים באופן מאורגן ושיטתי. כך באישום הראשון מדובר היה בהעברתם של עשרות שוהים בלתי חוקיים לשטח ישראל. בטכניקת ההעברה, בנקל גם היו יכולים כל אחד מהנוסעים לשאת עמו מטען או נשק שיכול היה לגרום לאסון גדול.

21. בימים אלו, ימי מלחמה, כשמדינת ישראל נלחמת על קיומה, כשגם בזירת יהודה ושומרון מתקיימת פעילות טרור עצימה, וממנה אל תחומי מדינת ישראל, אין מילים בהם ניתן לתאר את חומרת מעשי העוררים, ככל שפעלו באופן המתואר בכתב האישום, מעשים שיכולים להביא לנזק שלצערנו, בימים אלו גם קשה לומר שלא ניתן לדמיין אותו. קשה להפריז במסוכנות הנשקפת באנשים שלא בוחלים בעשיית מעשים מעין אלו, בפרט לעת הזו, כשהסכנה כה מוחשית, והם מעדיפים את טובתם האישית הכלכלית על אף הסיכון הגדול.

22. נוכח המעשים המיוחסים לעוררים, ולו באישום הראשון, בצדק קבע בית משפט כי אין דרך לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעוררים.

23. שונים הדברים ביחס לעורר 2. כאמור, עצמת הראיות בכל הנוגע לאישומים 2-8 כשלעצמם אינה גבוהה. עיקר החומרה נעוצה בתכנית שנרקמה כמפורט בחלק הכללי של כתב האישום ובדרך הביצוע המתוארת באישום הראשון. הקשר של עורר 2 לתכנית, בוודאי לפרטיה, אינו מגובה בראיות של ממש, בוודאי לא כאלו המלמדות על מסוכנות שלא ניתן לאיינה בחלופה מתאימה. זאת בשונה מעוררים 1 ו-3 שנטלו חלק של ממש, כך לפי הודעת עורר 3, בתכנון. המשיבה גם לא הצביעה על ראייה שיש בה ללמד כי עורר 2, בניגוד לשני העוררים האחרים, ידע על הטכניקה בה נעשה שימוש להעברת הנוסעים במחסום, בהחבאתם בתא המטען של האוטובוס.

24. לכן, בכל הנוגע לעורר 2 אני סבור כי יש מקום לבחון חלופת מעצר שיש בה לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו בשים לב לאמור. לשם כך, עניינו של עורר 2 יושב אפוא, לבית משפט קמא אשר יקבע דיון לצורך בחינת חלופת מעצר.

המזכירות תשלח את ההחלטה לב"כ הצדדים בהתאם להסכמתם.
ניתנה היום, ב' אלול תשפ"ד, 05 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.